ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑΟΝ — ΜΕ ΤΟΝ ΛΑΟΝ — ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΑΟΝ

Η ΗΜΕΡΑ

ΠΡΩΙΝΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΕΤΟΣ 8ον — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 2373
ΚΥΡΙΑΚΗ
15
ΜΑΡΤΙΟΥ 1959

Ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Κωνστ. Παπακωνσταντίνου ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1959 παρέχει στοιχεῖα ἐθνικῆς αἰσιοδοξίας

Ἀνιοῦσα πορεία τῶν ἐσόδων, ὄχι μόνον ἄνευ αὐξήσεως τῶν φόρων, ἀλλὰ καὶ μὲ μειώσεις. Ἀπὸ τοῦ 1956 τὰ ἔσοδα ηὐξήθησαν κατὰ 33 ο)ο, ἐνῷ τὰ ἔξοδα 21,7 ο)ο καὶ οὕτω τὰ παραγωγικὰ ἔργα χρηματοδοτοῦνται καὶ ἐξ ἑλληνικῶν πηγῶν: 1957 9 ο)ο, 1958 41 ο)ο, 1959 25 ο)ο. «Εἰς περίοδον ἀληθοῦς ἀναδημιουργίας»

Ἡ κατατεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν κ. Κωνστ. Παπακωνσταντίνου, εἰς τὴν Βουλὴν εἰσηγητικὴ ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ οἰκ. ἔτους 1959, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Κύριοι Βουλευταί,

Αἰσθάνομαι ἰδιαιτέραν ἱκανοποίησιν διότι μοῦ παρέχεται ἡ τιμὴ νὰ καταθέσω εἰς τὴν Βουλὴν τὸν γενικὸν κρατικὸν προϋπολογισμὸν ἐσόδων καὶ δαπανῶν τοῦ ἔτους 1959.

Ἡ κατάθεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐμπίπτει ἐντὸς τῆς προθεσμίας, τὴν ὁποίαν εἶχα ζητήσει. ...ἔρχετο, βεβαίως, ἀπὸ διμήνου ἡ οἰκονομικὴ διαχείρισις, τὴν ὁποίαν ἀφορᾷ, ἐλπίζω ὅμως ὅτι παρέχεται ἐπαρκὴς ὁπωσδήποτε χρόνος διὰ τὴν συζήτησιν καὶ ἐξέτασιν αὐτοῦ, κατὰ τρόπον ...ζοντα τὸν ἔλεγχον τοῦ ...βουλευτικοῦ δημοσιονομικοῦ προγράμματος.

Ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Χώρα ὁλόκληρος ἀποβλέπει σήμερον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων τοῦ τόπου, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν βασικῶν καὶ ...ωδῶν ἀναγκῶν τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ὅλων τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν ἐξασφάλισιν ...σίας.

«Τεχναστέον ὅπως ἂν εὐπορίη ...το χρόνιος».

Θεμέλιον καὶ προϋπόθεσιν ἐ... τῆς ἀκολουθουμένης ... ἀποτελοῦν ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ οἰκονομικὴ σταθερότης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1958

Πρὸ τῆς ἀναλύσεως τοῦ κα...μένου προϋπολογισμοῦ, εἶναι χρήσιμος ἡ πρότασις συντόμου ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ ... ἔτος οἰκονομικῶν ἐξελίξεων, πρὸς διαπίστωσιν τοῦ βαθμοῦ ἐπιτυχίας τῶν τεθειμένων ἐπιδιώξεων τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, εἰ...ρον δὲ διὰ τὴν ἐκτίμησιν ... τῆς συμβολῆς τοῦ ... προϋπολογισμοῦ, ὡς ... οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ... διαμόρφωσιν τῶν βασι... οἰκονομικῶν μεγεθῶν καὶ ... οἰκονομικὴν πρόοδον.

... οἰκονομικαὶ κατὰ τὸ 1958 ...ξεις, ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν ...μεναι, δὲν εἶναι δυνατὸν ... νὰ θεωρηθοῦν ἱκανοποιητι... Ἡ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956 θε... νομισματικὴ σταθε... ἐνισχύθη ἔτι περαιτέρω, ἐ... σύγχρονος μεῖζον ποσοστὸν ... ἐθνικῶν πόρων, τόσον ἀπὸ ... ἰδιωτικόν, ὅσον καὶ ἀπὸ ... δημόσιον τομέα, διετέθη εἰς ... παγίου κεφαλαίου, ... τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπει με... διὰ τὸ μέλλον αἰσι...

... παρατηρηθεῖσα ἐπιβράδυν... ρυθμοῦ αὐξήσεως τοῦ ... εἰσοδήματος, ὡς καὶ ἡ ... τοῦ Ἰσοζυγίου ..., προῆλθον, ὡς θὰ ἐ... λεπτομερῶς κατωτέρω, ... ἐπιδράσεις παροδικοῦ χαρα... κειμένας ἐκτὸς τοῦ ἐ... τῆς οἰκονομικῆς πολι...

... αὔξησις τοῦ ἀκαθαρίστου ... προϊόντος κατὰ τὸ ἔτος ... βάσει τῶν εἰς τὴν διάθεσιν ... προσωρινῶν στοιχείων, ὑ...λογίζεται εἰς 5 ο)ο περίπου, ... τοῦ ἔτους 1957, τοῦ δὲ ... εἰσοδήματος εἰς 4 ο)ο ... Ὁ βραδύτερος, ἔναντι ... ἔτους 1957, ρυθμὸς τῆς αὐ... τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ... τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν ἔτος, ὀ...ται εἰς τὴν μείωσιν τῆς ... παραγωγῆς πλείστων γεωργι... προϊόντων, λόγῳ τῶν δυ... καιρικῶν συνθηκῶν. Ἀν... τὰ λοιπά, μὴ γεωργικά, ... ἐμφανίζουν αὔξησιν ... 9 ο)ο, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅ... ἐξάρτησις τῆς βιομηχανικῆς ... δραστηριότητος ἀπὸ τοῦ γεωρ... εἰσοδήματος ἐξακολουθεῖ ... εἶναι ἰσχυρά, ἀφοῦ τὸ μεγα... τμῆμα τῆς βιομηχανι... παραγωγῆς συνυφαίνεται ... τὴν γεωργικὴν παραγω... Ἡ αὔξησις τοῦ εἰσοδήματος τῶν λοιπῶν κλάδων τῆς πα... ὑπερεκάλυψε τὴν ἐκ ... γεωργίας ἐπελθοῦσαν κάμ... ἀποτελεῖ δὲ ἐπὶ τούτοις εὔ... δεῖγμα τῆς ὅλης οἰκονο... διότι ἡ πρόοδος ταύτης ... ὑπὸ τὴν ὤθησιν τῶν ... εἰσοδημάτων τῆς δευ... καὶ τριτογενοῦς πα...

Ἡ ποσοστιαία αὔξησις τῶν ... ἐντὸς τοῦ 1958 ὑ... λίαν περιωρισμένη καὶ ... τῆς ἀντιστοίχου αὐξή... τῶν ἐξαγωγῶν, μὲ ἀποτέ... διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ ... ἐτῶν, τὴν ἀποτροπὴν ... δημιουργίας περαιτέρω ἀ... τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ... Ἰσοζυγίου. Παρὰ ταῦ... τὸ ἔλλειμμα τοῦ Ἰσοζυγίου ... συναλλαγῶν ἐσημεί... αὔξησιν, ἐπῆλθε δὲ μικρὸ... μείωσις τῶν συναλλαγματι... διαθεσίμων, συνεπείᾳ τῆ... τῶν ἀδήλων συναλλα... εἰσπράξεων. Ἡ ὑπο... τοῦ Ἰσοζυγίου πληρω... συνδέεται πρὸς ὡρισμένα... ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐ... ἤτοι πρὸς τὴν ἀνακο... τῆς οἰκονομικῆς δραστηριό... εἰς τὰς Η. Π. Α. καὶ τὴ... στασιμότητα εἰς τὰ... χώρας τῆς Δυτικῆ... Εὐρώπης.

Κύριον χαρακτηριστικὸν τῶν ... οἰκονομικῶν ἐξελίξεων κατὰ τὸ ... ἔτος ἀποτελεῖ ἡ οὐ... περαιτέρω βελτίωσις τῶν ... οἰκονομικῶν, ἥτις παρέσχε τὸν σπουδαιότερον ἴσως παράγοντα εἰς τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ἀποκατάστασιν πλήρους νομισματικῆς σταθερότητος καὶ ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν δραχμὴν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ εἰς τὸν τομέα τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν συντελεσθεῖσα βελτίωσις διέτρεξε διαδοχικὰ στάδια καὶ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα συστηματικῆς μερίμνης τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη εἰς ἀμφότερα τὰ σκέλη τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τὸ ἐκ δραχμῶν 454 ἑκατομμυρίων ἔλλειμμα τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν χρῆσιν 1955—56 (18μηνον) ἐξελίχθη εἰς πλεόνασμα 202 ἑκατ. ἐντὸς τῆς χρήσεως 1957, ὑπολογίζεται δὲ ν' ἀνέλθῃ εἰς δραχ. 1070 ἑκατ. διὰ τὸ 1958. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ τακτικὸς προϋπολογισμὸς συνέβαλεν εἰς τὴν χρηματοδότησιν κατὰ 41 ο)ο περίπου τοῦ ἐκ δραχ. 2.596 ἑκατ. προγράμματος ἐπενδύσεων τοῦ ἔτους 1958.

Πρέπει νὰ τονισθῇ ἐν τούτῳ ὅτι τοιαύτης ἐκτάσεως βελτίωσις τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὸ 1958, πραγματοποιηθεῖσα παρὰ τὰς χορηγηθείσας αὐξήσεις μισθῶν καὶ συντάξεων, δι' ἃς ἀπῃτήθη πρόσθετος δαπάνη 320 ἑκατ., ἐπετεύχθη ἄνευ αὐξήσεως τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν ἢ τῆς ἐπιβολῆς νέων φόρων. Ἀντιθέτως, ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1958 ἴσχυσεν ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς ἡ μείωσις τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν τοῦ εἰσοδήματος, ἥτις εἶχεν ὑπολογισθῇ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τοῦ 1956, ὅτι θὰ ἐπέφερεν ἀπώλειαν ἐσόδων 300 ἑκατ. περίπου. Ἐπὶ πλέον ἐμειώθη ἡ φορολογία κληρονομιῶν, δωρεῶν καὶ προικῶν μὲ συνέπειαν τὴν ἀπώλειαν ἐσόδων 70 ἑκατ. ἐτησίως, μὲ τὴν ὁλόκληρον ἐφαρμογὴν τῆς τελευταίας διαρρυθμίσεως τῆς σχετικῆς νομοθεσίας. Ἡ βελτίωσις τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ τρέχοντος προϋπολογισμοῦ ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν αὔξησιν τῶν δημοσίων ἐσόδων, συνεπείᾳ τῆς ἀνόδου τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ τῆς καλυτέρας ἀποδόσεως τῶν φοροτεχνικῶν ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ τῆς λελογισμένης διαχειρίσεως τῶν δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Λεπτομερὴς ἐξέτασις τῶν οἰκονομικῶν ἐξελίξεων ἐντὸς τοῦ ἔτους 1958, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν στοιχείων, ἐπιχειρεῖται ἐν συνεχείᾳ.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Ἐπὶ τῇ βάσει προσωρινῶν ἐκτιμήσεων τῆς Διευθύνσεως Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἡ αὔξησις τοῦ καθαροῦ ἐγχωρίου προϊόντος εἰς σταθερὰς τιμὰς ὑπολογίζεται κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος εἰς 5 ο)ο περίπου ἔναντι ἀντιστοίχου αὐξήσεως 9,1 ο)ο κατὰ τὸ 1957, τοῦ δὲ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος εἰς 4 ο)ο, ἔναντι αὐξήσεως 9,8 ο)ο κατὰ τὸ ἔτος 1957. Ἡ εἰς βάρος τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος διαφορά, ἔναντι τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐγχωρίου προϊόντος, ὀφείλεται εἰς τὴν μείωσιν τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσοδημάτων κατὰ 11 ο)ο περίπου.

Ἡ εἰς μικρότερον ρυθμὸν αὔξησις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ὀφειλομένη ἔν τινι μέτρῳ καὶ εἰς τὴν σημειωθεῖσαν κάμψιν τῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν οἰκονομικῆς δραστηριότητος, εἶναι κυρίως ἀποτέλεσμα τῆς δυσμενοῦς ἐξελίξεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς λόγῳ μειωμένης ἐσοδείας ὅλων σχεδὸν τῶν προϊόντων, πλὴν τοῦ σίτου. Ἀντιθέτως, τὸ εἰσόδημα ἐκ τῆς δευτερογενοῦς παραγωγῆς καὶ ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν, εἶναι οὐσιωδῶς ηὐξημένον, εἰς τρόπον ὥστε οὐ μόνον νὰ ἀντισταθμίσῃ τοῦτο τὴν ἐκ τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς κάμψιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν μνημονευθεῖσαν εἰς τὸ σύνολον αὔξησιν.

Ἡ πτῶσις τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος ἐντὸς τοῦ 1958, ἔναντι τοῦ 1957, ὀφείλεται εἰς τὴν μειωμένην παραγωγὴν τοῦ ἐλαιολάδου κατὰ 35 ο)ο περίπου, τοῦ καπνοῦ κατὰ 21 ο)ο, τῆς σουλτανίνας κατὰ 30 ο)ο, τοῦ γλεύκους κατὰ 17 ο)ο, τῆς κορινθιακῆς σταφίδος κατὰ 4ο)ο καὶ τῶν νωπῶν ὀπωρῶν κατὰ 6 ο)ο. Τὰς δυσμενεῖς ταύτας ἐξελίξεις τῆς γεωργικῆς ἐσοδείας ἀντισταθμίζουν, ἔν τινι μέτρῳ, αἱ εὐνοϊκαὶ ἐξελίξεις εἰς τοὺς λοιποὺς τομεῖς τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς. Ἡ κτηνοτροφικὴ παραγωγὴ ὑπολογίζεται ηὐξημένη, κυρίως καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ βασικὰ αὐτῆς προϊόντα κρέας καὶ γάλα, τὸ προϊὸν τῶν ὁποίων ἐκτιμᾶται ἀνώτερον τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1957 πραγματοποιηθέντος ἀντιστοίχως κατὰ 6 καὶ 100 χιλιάδας τόννους. Προβλέπεται ὁμοίως οὐσιώδης βελτίωσις τῆς δασικῆς καὶ τῆς ἁλιευτικῆς παραγωγῆς. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, ἡ συνολικὴ κάμψις τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος ἐκ τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς ὑπολογίζεται εἰς ποσοστὸν περὶ τὰ 3 ο)ο.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν γεωργίαν καὶ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος τὴν μεταποίησιν χαρακτηρίζει λίαν ὑψηλὸς βαθμὸς παραγωγικῆς δραστηριότητος, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι τὸ ποσοστὸν τῆς ἐτησίας αὐξήσεως θὰ προσεγγίσῃ τὰ 8 ο)ο.

Συμφώνως πρὸς τὰς προσωρινὰς ἐκτιμήσεις τῆς Διευθύνσεως Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ (αἱ ὁποῖαι συμπίπτουν πρὸς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων, γενικοῦ δείκτου, τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, παρὰ τὰς διαφορὰς εἰς τοὺς ἐπὶ μέρους κλάδους), τὸ ἐκ τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος εἰσόδημα ἐσημείωσεν ἄνοδον κατὰ τοὺς ἐννέα πρώτους μῆνας τοῦ 1958, ἔναντι τῆς ἀντιστοίχου περιόδου τοῦ 1957, κατὰ 11 ο)ο περίπου. Ὁ ρυθμὸς τῆς αὐξήσεως ποικίλλει κατὰ τοὺς ἐπὶ μέρους βιομηχανικοὺς κλάδους. Αἱ βασικαὶ μεταλλουργικαὶ βιομηχανίαι σημειοῦν αὔξησιν 25 ο)ο, ἡ βιομηχανία δέρματος 24 ο)ο, ἡ βιομηχανία χάρτου 21 ο)ο, αἱ μηχανολογικαὶ βιομηχανίαι, ὡς καὶ αἱ τῆς ἐπεξεργασίας μετάλλου 22 ο)ο, ἡ βιομηχανία τροφίμων καὶ ποτῶν 10 ο)ο, ἡ κλωστοϋφαντουργία 9 ο)ο, αἱ χημικαὶ βιομηχανίαι, αἱ βιομηχανίαι ἐπεξεργασίας ξύλου καὶ παραγωγῆς οἰκοδομικῶν ὑλικῶν 7ο)ο ἑκάστη καὶ ἡ παραγωγὴ σιγαρέττων 5 ο)ο.

Ἡ εὐνοϊκὴ ἐξέλιξις τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος, κατὰ τὸ πρῶτον τοὐλάχιστον ἑξάμηνον τοῦ 1958, ὀφείλεται εἰς τὴν ηὐξημένην ζήτησιν, ἡ ὁποία ἔχει τὴν ἐξήγησιν εἰς τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος πραγματοποιηθέντα ἐξαιρετικῶς ὑψηλὰ γεωργικὰ εἰσοδήματα. Εὐνοϊκὴν ἐπὶ πλέον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος ἤσκησαν εἰδικοί τινες παράγοντες, μεταξὺ τῶν ὁποίων σπουδαιότεροι εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Πρῶτον· ἐντὸς τοῦ ὑπὸ ἔρευναν ἔτους ἐτέθησαν εἰς λειτουργίαν ὡρισμέναι νέαι παραγωγικαὶ μονάδες, ἐσημειώθη δὲ περαιτέρω πρόοδος πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ καὶ τῆς ἀναδιοργανώσεως ὑφισταμένων παραγωγικῶν μονάδων, κυρίως εἰς τὰς μηχανολογικὰς βιομηχανίας καὶ τὰς βιομηχανίας τροφίμων καὶ δέρματος. Αἱ ἐξελίξεις αὗται, συνεχιζόμεναι καὶ εἰς τὸ μέλλον, θέλουν ἐνισχύσει περαιτέρω τὴν ἀνταγωνιστικὴν ἱκανότητα τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας ἔναντι τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Δεύτερον· αἱ ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ηὐξημέναι παραγγελίαι λιπασμάτων ἐδημιούργησαν πρόσθετον ζήτησιν καὶ ἤσκησαν εὐνοϊκὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος τῶν χημικῶν βιομηχανιῶν.

Τρίτον· ἡ σύμβασις ἐξαγωγῆς 120 χιλιάδων τόννων οἴνων εἰς Γαλλίαν προεκάλεσεν αὔξησιν τῆς ἀπασχολήσεως καὶ τῆς παραγωγῆς τοῦ κλάδου οἰνοποιΐας.

Τέταρτον· ἡ ἄνοδος τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἤσκησεν αὐξητικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ζητήσεως καὶ τῆς παραγωγῆς οἰκοδομικῶν ὑλικῶν.

Πέμπτον· αἱ ηὐξημέναι εἰς ἐπενδύσεις δαπάναι, τόσον τοῦ ἰδιωτικοῦ ὅσον καὶ τοῦ δημοσίου τομέως, ἤσκησαν εὐνοϊκὰς ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς ἀπασχολήσεως γενικῶς καὶ τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος.

Ἡ οἰκοδομικὴ δραστηριότης ἐσημείωσε, καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις, τὴν μεγαλυτέραν ἐξ ὅλων τῶν κλάδων αὔξησιν ἐντὸς τοῦ 1958.

Παρὰ τὴν σημειωθεῖσαν μεγάλην πτῶσιν τῆς μεταλλευτικῆς παραγωγῆς—ὑπολογιζομένην εἰς 16 ο)ο—συνεπείᾳ κάμψεως τῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ζητήσεως, ἡ παραγωγὴ τοῦ κλάδου ἐξορύξεως ἐν τῷ συνόλῳ παρουσιάζει ἐντὸς τῶν ἐννέα πρώτων μηνῶν 1958 αὔξησιν ἴσην πρὸς 8 ο)ο περίπου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀντίστοιχον περίοδον τοῦ 1957. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν μεγάλην αὔξησιν τῆς παραγωγῆς τῶν λιγνιτωρυχείων καὶ τῶν λατομείων.

Σημαντικὴ ὑπολογίζεται ἐπίσης καὶ ἡ αὔξησις τοῦ εἰσοδήματος ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν, μὲ μόνην ἐξαίρεσιν τὰς θαλασσίας ὑπερποντίους μεταφορὰς ἐμπορευμάτων, αἱ ὁποῖαι ἐσημείωσαν κάμψιν.

Τέλος, οὐσιωδῶς μειωμένον ὑπολογίζεται, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος, τὸ καθαρὸν εἰσόδημα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, συνεπείᾳ τῆς κάμψεως τῶν ναυτιλιακῶν ἐμβασμάτων καὶ ἄλλων τινῶν ἀδήλων εἰσπράξεων.

Εὐνοϊκώτεραι διαγράφονται αἱ προβλέψεις διὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος κατὰ τὸ 1959. Καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις ὁ ὑψηλὸς ρυθμὸς αὐξήσεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς θὰ συνεχισθῇ καὶ κατὰ τοὺς προσεχεῖς μῆνας. Ἐξ ἄλλου, ἡ βελτίωσις τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἶναι φυσικὸν νὰ ἀσκήσῃ εὐνοϊκὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ οἰκονομικῶν κλάδων (ὅπως ἡ μεταλλευτικὴ παραγωγὴ καὶ αἱ θαλάσσιαι ὑπερπόντιοι μεταφοραί), ἡ παραγωγὴ τῶν ὁποίων ἐσημείωσε κάμψιν κατὰ τὸ 1958 συνεπείᾳ τῆς μειώσεως τῆς ζητήσεως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Ὅπως ἤδη ἐλέχθη, ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1958 αὔξησις τοῦ ἀκαθαρίστου ἐθνικοῦ προϊόντος ὑπολογίζεται εἰς 5 ο)ο περίπου. Ἡ ποσοστιαία αὔξησις τῶν ἐθνικῶν πόρων, προσδιοριζομένων διὰ τῆς εἰς τὸ ἀκαθάριστον ἐθνικὸν προϊὸν προσθήκης τοῦ ἐλλείμματος τῶν τρεχουσῶν συναλλαγῶν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὑπολογίζεται εἰς 8,5 ο)ο περίπου.

Λόγῳ τῆς μὴ εἰσέτι συγκεντρώσεως ἐπαρκῶν πληροφοριῶν, δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἀκριβὴς ἐκτίμησις τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1958 κατανομῆς τῶν διαθεσίμων ἐθνικῶν πόρων μεταξὺ καταναλώσεως καὶ ἐπενδύσεως. Ἐπὶ τῇ βάσει, ὅμως τῶν μέχρι τοῦδε συγκεντρωθέντων στοιχείων καὶ τῶν σχετικῶν πληροφοριῶν περὶ τῆς δημοσίας καὶ ἰδιωτικῆς δραστηριότητος εἰς ἐπενδύσεις παγίου κεφαλαίου κατὰ τὸ ἔτος 1958, συνάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐσημείωσεν αὕτη οὐσιώδη, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τοῦ ἔτους 1957, αὔξησιν εἰς σταθερὰς τιμάς, ὑπολογιζομένην εἰς 19 ο)ο περίπου. Ἡ μεγαλυτέρα αὔξησις σημειοῦται εἰς τὸν κλάδον μεταφορῶν καὶ ἐπικοινωνιῶν, ἐκτιμωμένη εἰς 37 ο)ο περίπου. Ὀφείλεται δὲ αὕτη εἰς τὴν αὔξησιν τῶν πιστώσεων διὰ τὴν κατασκευὴν ὁδῶν καὶ κυρίως εἰς τὴν αὔξησιν τῆς χωρητικότητος τῶν ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν πλοίων.

Ἡ βιομηχανία ἐμφανίζει σημαντικὴν ἐντὸς τοῦ 1958 αὔξησιν, ὑπολογιζομένην κατὰ μέσον ὅρον εἰς 20 ο)ο περίπου, ἔναντι τοῦ ἔτους 1957. Τὰς μεγαλυτέρας εἰς μηχανήματα ἀνάγκας τοῦ κλάδου κατὰ τὸ ἔτος 1958 ἱκανοποίησαν αἱ ηὐξημέναι εἰσαγωγαὶ καὶ ἡ ἐγχώριος βιομηχανικὴ παραγωγή. Ἡ ἔντασις τῆς δραστηριότητος εἰς ἐπενδύσεις τοῦ τομέως τούτου ἀναφέρεται εἰς τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τοῦ ὑπάρχοντος κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ, παραλλήλως δὲ καὶ εἰς τὴν ἐπέκτασιν ὑφισταμένων καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν νέων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἡ οἰκοδομικὴ δραστηριότης, ἥτις ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῇ σημαντικὸν μέρος τοῦ συνόλου τῶν ἐπενδύσεων παγίου κεφαλαίου, ἐσημείωσε κατὰ τὸ ἔτος 1958 αὔξησιν εἰς τὸ σύνολον κατὰ 20 ο)ο περίπου ἔναντι τῆς τοῦ ἔτους 1957. Οὕτως, ἡ ἰδιωτικὴ οἰκοδομικὴ δραστηριότης ὑπολογίζεται ηὐξημένη κατὰ 16ο)ο περίπου εἰς τὴν περιοχὴν τῆς πρωτευούσης καὶ κατὰ 30 ο)ο εἰς τὴν λοιπὴν Χώραν. Ηὐξημέναι ἐμφανίζονται ἐπίσης καὶ αἱ ἐπενδύσεις εἰς τὸν γεωργικὸν τομέα κατὰ ποσοστὸν 19 ο)ο, ἔναντι τοῦ ἔτους 1957. Αἱ ηὐξημέναι τοῦ κλάδου τούτου ἐπενδύσεις ὀφείλονται κυρίως εἰς τὴν ηὐξημένην χρηματοδότησιν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ἐξ ἰδίων κεφαλαίων, ὅσον καὶ ἐκ κεφαλαίων τοῦ προϋπολογισμοῦ δημοσίων ἐπενδύσεων καὶ τοῦ ΟΧΟΑ, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ εἰς τὴν διάθεσιν περισσοτέρων ἰδιωτικῶν κεφαλαίων.

Ηὐξημέναι ἐπίσης ὑπῆρξαν κατὰ 14ο)ο περίπου, ἔναντι τοῦ ἔτους 1957, αἱ δαπάναι εἰς ἐπενδύσεις, ἐξηλεκτρισμοῦ τῆς Χώρας, ὡς καὶ διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν δικτύων ὑδρεύσεως καὶ ἀποχετεύσεως.

Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ δημοσίων ἐπενδύσεων, ἐσημειώθη σημαντικὴ αὔξησις εἰς τὰς ἀμέσως ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐνεργουμένας. Αἱ δι' ἐπενδύσεις εἰς ἐγχώριον νόμισμα καὶ εἰς συνάλλαγμα πληρωμαὶ ὑπολογίζονται εἰς δραχ. 2.600 ἑκατ. περίπου, ἔναντι 1.905 ἑκατ. κατὰ τὸ 1957 καὶ 1.266 ἑκατ. κατὰ τὸ 1956. Οὐσιωδῶς ηὐξημέναι εἶναι ἐπίσης καὶ αἱ καλούμεναι παράλληλοι ἐπενδύσεις, πραγματοποιούμεναι ἀπὸ δημοσίας ἐπιχειρήσεις καὶ δημοσίους γενικῶς ὀργανισμούς. Κατὰ τὴν περίοδον Ἰανουαρίου—Σεπτεμβρίου 1958, αἱ δι' ἐπενδύσεις δαπάναι τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ εἶναι κατὰ 40 ο)ο ἀνώτεραι τῶν δαπανῶν τῆς ἀντιστοίχου περιόδου τοῦ 1957, αἱ δὲ τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος κατὰ 70 ο)ο.

Ἡ εἰς ἐπενδύσεις παραγωγικῆς μορφῆς διάθεσις σταθερῶς ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος αὐξανομένου ποσοστοῦ τῶν ἐθνικῶν πόρων, παρέχει ἐξήγησιν τοῦ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πραγματοποιηθέντος ὑψηλοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Ὑπὸ καθεστὼς συνεχοῦς αὐξήσεως τῶν διαθεσίμων ἐθνικῶν πόρων, εἶναι δυνατὴ ἡ αὔξησις τόσον τῆς καταναλώσεως ὅσον καὶ τῶν ἐπενδύσεων. Βασικὴ ὅμως ἐπιδίωξις τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἡ ἔν τινι μέτρῳ κατὰ τὸ στάδιον τοῦτο ἐπιβράδυνσις τοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τῆς καταναλώσεως καὶ ἡ δι' αὐτῆς ἀπελευθέρωσις πλειόνων πόρων καὶ ἡ διοχέτευσις τούτων εἰς παραγωγικὰς ἐπενδύσεις ἐπὶ τῷ τέλει ἐπιταχύνσεως τοῦ ρυθμοῦ τῆς αὐξήσεως τοῦ εἰσοδήματος. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν ἀσφαλεστέραν βάσιν διὰ τὴν οὐσιαστικὴν βελτίωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν μεγάλων λαϊκῶν ὁμάδων. Καὶ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπιδιώξεως ταύτης αἱ κυβερνητικαὶ ἐνέργειαι ἀποβλέπουν εἰς τὴν συγκράτησιν τῆς αὐξήσεως τῶν χρηματικῶν εἰσοδημάτων εἰς τὰ ὅρια τῶν παραγωγικῶν δυνατοτήτων τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Διὰ τὴν ἐπιτάχυνσιν τοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας, ἐξ ἴσου πρὸς τὴν αὔξησιν τοῦ εἰς ἐπενδύσεις διατιθεμένου ποσοστοῦ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ἰδιαιτέραν ἔχει σημασίαν καὶ ἡ σημειωθεῖσα παραλλήλως πρόοδος εἰς τὴν διάθεσιν συνεχῶς μεγαλυτέρου ποσοστοῦ τῶν δαπανῶν ἐπενδύσεων εἰς περισσότερον παραγωγικοὺς σκοπούς.

Ὁ κύριος ὄγκος τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐνεργουμένων, ἢ ἀμέσως ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχομένων ἐπενδύσεων, συγκεντροῦται εἰς βασικὰ ἔργα ὑποδομῆς (ἐνέργεια, συγκοινωνίαι, ἐγγειοβελτιωτικὰ κ.λ.π.), τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναληφθοῦν ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, ἀποτελοῦν δὲ τὴν βασικὴν προϋπόθεσιν τῆς δημιουργίας τοῦ προσφόρου οἰκονομικοῦ περιβάλλοντος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ δράσῃ ἐπιτυχῶς ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία.

Τὸ Κράτος παραλλήλως πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἄμεσον εἰς ἐπενδύσεις δραστηριότητα, ἐπηρεάζει ποικιλοτρόπως καὶ τὴν μορφὴν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων, κυρίως δὲ εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ ἰδιωτικὸς τομεὺς ἐξαρτᾶται ἀπὸ πιστωτικοὺς ὀργανισμοὺς διὰ τὴν μερικὴν ἔστω χρηματοδότησιν τῶν παρ' αὐτοῦ ἐνεργουμένων ἐπενδύσεων. Οὕτω, αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις ἐπιτρέπουσαι τὴν ἄνετον κάλυψιν τῶν εἰς κεφάλαια κινήσεως ἀναγκῶν τῆς βιομηχανίας, ὡς καὶ τὴν ἐπαρκῆ ἱκανοποίησιν τῶν πιστωτικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου, ἐπιβάλλουν παραλλήλους περιορισμοὺς εἰς τὴν χρηματοδότησιν τοῦ εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου καὶ ἄλλων μορφῶν ἐπιχειρηματικῆς δράσεως ἥσσονος κοινωνικῆς σημασίας ἢ καὶ περιττῶν.

Ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πρόοδος εἰς τὴν κατανομὴν τῶν ἐπενδύσεων μεταξὺ τῶν διαφόρων οἰκονομικῶν κλάδων, ἡ ὁποία συνέβαλεν εἰς τὴν ἐπιτάχυνσιν τοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας, εἶναι ἐν πολλοῖς ἀποτέλεσμα τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπὶ πλέον, χάρις εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἐδημιουργήθησαν ἀσφαλεῖς προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐπιτάχυνσιν, κατὰ μονιμώτερον τρόπον, τοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

ΤΙΜΑΙ

Ἓν ἐκ τῶν κυρίων χαρακτηριστικῶν τῶν οἰκονομικῶν κατὰ τὸ ἐρευνώμενον ἔτος ἐξελίξεων, εἶναι ἡ πλήρης σχεδὸν ἐξουδετέρωσις ὑψωτικῆς τάσεως τῶν τιμῶν καὶ περαιτέρω ἡ οὐσιώδης βελτίωσις τῆς νομισματικῆς σταθερότητος. Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν σημειωθεῖσα πρόοδος εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς νομισματικῆς σταθερότητος εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἐξέλιπον οἱ διαταρακτικοὶ παράγοντες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους προήρχοντο αἱ συνεχεῖς πληθωρικαὶ πιέσεις κατὰ τὸ παρελθόν.

Ὁ τιμάριθμος χονδρικῆς πωλήσεως τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (στάθμισις 1952) ἐμφανίζει κάμψιν κατὰ 3 ο)ο μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1957 καὶ 1958. Ὁ τιμάριθμος κόστους ζωῆς, ἐξ ἄλλου, ἐμφανίζει αὔξησιν κατὰ 1,4 ο)ο. Εἶναι ἄξιον σημειώσεως ὅτι ἡ αὔξησις αὕτη εἶναι μικροτέρα τῆς ἀνόδου τοῦ τιμαρίθμου εἰς ἄλλας χώρας περισσότερον οἰκονομικῶς προηγμένας, τελούσας ὁμοίως ὑπὸ καθεστὼς ἀπεριορίστου ἐλευθερίας εἰσαγωγῶν διαθετούσας δὲ ἰδίαν παραγωγὴν εἰς ὕψος ἀνώτερον τῆς ἐπιχωρίου ζητήσεως.

Ἡ σημειουμένη μικρὰ ἄνοδος τοῦ τιμαρίθμου κόστους ζωῆς ὀφείλεται κυρίως εἰς αὐξήσεις τιμῶν ὡριμένων λαχανικῶν καὶ ὀπωρῶν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας λόγῳ τῆς μειωμένης παραγωγῆς. Ἡ κάμψις ἀντιθέτως, τοῦ τιμαρίθμου χονδρικῆς πωλήσεως δέον νὰ ἀποδοθῇ κατὰ ἕνα μέρος εἰς ἐπιδράσεις ἐκ τῆς σημειωθείσης πτώσεως τῶν τιμῶν τῶν εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πρώτων ὑλῶν καὶ εἰδῶν διατροφῆς, συνεπείᾳ τῆς κάμψεως τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἰς τὰς Η.ΠΑ. καὶ τῆς σχετικῆς στασιμότητος εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην Γενικῶς, δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐπεκράτησεν ἱκανοποιητικὴ σταθερότης εἰς τὸ γενικὸν ἐπίπεδον τῶν τιμῶν.

ΜΙΣΘΟΙ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ

Χάρις εἰς τὴν σημειωθεῖσαν σταθερὰν αὔξησιν τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, κατέστη δυνατὴ ἡ ἐντὸς τοῦ ἐξεταζομένου ἔτους χορήγησις σημαντικῆς αὐξήσεως ἐπὶ τῶν ὀνομαστικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων πολυπληθῶν ὁμάδων μισθωτῶν. Δεδομένου πρὸς τούτοις ὅτι ἐπεκράτησαν συνθῆκαι σταθερότητος τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν, αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ἀναπροσαρμογαὶ τῶν ὀνομαστικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων συνιστοῦν πραγματικὴν βελτίωσιν τοῦ εἰσοδήματος καὶ τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς τῶν ἐργαζομένων.

Αἱ κυριώτεραι τῶν ἐντὸς τοῦ 1958 ἀναπροσαρμογῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

α) Ηὐξήθησαν ἀπὸ τῆς 24 Αὐγούστου 1958 κατὰ 11 ο)ο τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ὑπογραφείσης νέας ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Περαιτέρω, διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἐκύρωσε τὴν ἐθνικὴν ταύτην συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ηὐξήθησαν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας αἱ ἐργοδοτικαὶ εἰσφοραὶ κατὰ 1 ο)ο τῶν ὀνομαστικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων πρὸς τὸν σκοπὸν ἐνισχύσεως τοῦ συσταθησομένου διανεμητικοῦ λογαριασμοῦ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων τῶν μισθωτῶν.

β) Ἐχορηγήθη ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους γενικὴ αὔξησις κατὰ 9 ο)ο τῶν μισθῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τοῦ προσωπικοῦ Ν.Π.Δ.Δ., ἐνῷ αἱ συντάξεις τοῦ Δημοσίου ηὐξήθησαν κατὰ 12 ο)ο ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1958. Ἐπὶ πλέον, ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1959, παρέχονται εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἐπιδόματα παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν 10 ο)ο τοῦ μισθοῦ ἀνὰ τριετίαν καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριῶν τριετιῶν. Ἡ ἐκ τῶν αὐξήσεων τούτων πρόσθετος δαπάνη τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ ἀνῆλθε κατὰ τὸ 1958 εἰς 320 ἑκατ. συνυπολογιζομένης καὶ τῆς κατὰ μῆνα Μάϊον καταργήσεως τῶν κρατήσεων ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ συντάξεων. Διὰ τὸ 1959 ἡ πρόσθετος δαπάνη τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπολογίζεται εἰς 350 ἑκατ., εἰς τρόπον ὥστε ἡ ὅλη διὰ τὸ ἔτος τοῦτο δαπάνη ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν καὶ τῶν συντάξεων θὰ ἀνέλθῃ εἰς δραχ. 670 ἑκατ. περίπου.

Ἀποτελεῖ βασικὴν ἐπιδίωξιν τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως ἡ βελτίωσις τῆς θέσεως τῶν μισθωτῶν, ἄνευ ὅμως κινδύνου ἀνατροπῆς τῆς ἐπιτευχθείσης νομισματικῆς σταθερότητος, ἡ ὁποία τελικῶς θὰ ἀπέβαινεν εἰς βάρος αὐτῶν τούτων τῶν ἐργαζομένων, τὸ μὲν διότι θὰ ἐξηνέμιζε τὴν ἀγοραστικὴν δύναμιν τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν, τὸ δὲ διότι θὰ ἀπεθάρρυνεν οἱανδήποτε σοβαρὰν παραγωγικὴν προσπάθειαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται μακροχρονίως ἡ οὐσιαστικὴ βελτίωσις τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων. Αἱ χορηγηθεῖσαι αὐξήσεις τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων μολονότι εὐρεῖαι, δὲν πρόκειται νὰ ἀσκήσουν δυσμενεῖς ἐπιδράσεις ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν καὶ τῆς ἐξελίξεως ἐν γένει τῆς οἰκονομίας.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

Κατὰ τὸ ἔτος 1958 σημειοῦται οὐσιώδης χαλάρωσις τοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας. Ἡ κυκλοφορία τραπεζογραμματίων ἀπὸ τοῦ ποσοῦ τῶν 7.130 ἑκατ. κατὰ τὸ τέλος Δεκεμβρίου 1957, ἀνῆλθεν εἰς 7.818 ἑκατ. τὴν 31 Δεκεμβρίου 1958, ηὐξήθη δηλαδὴ ἐντὸς τοῦ ἐξεταζομένου ἔτους κατὰ δραχ. 688 ἑκατ., ἢ 9,6 ο)ο, ἔναντι αὐξήσεως κατὰ 980 ἑκατ., ἢ 15,9 ο)ο, ἐντὸς τοῦ 1957 καὶ κατὰ 1.198 ἑκατ., ἢ 24,2 ο)ο, ἐντὸς τοῦ 1956.

Ἡ τάσις αὐξήσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας εἶναι συνήθως ἰδιαιτέρως ἔντονος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου ἑκάστου ἔτους. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸν ἐποχικὸν χαρακτῆρα τῶν προσδιοριστικῶν αὐτῆς παραγόντων.

Ἡ ἐπιβράδυνσις τοῦ αὐξητικοῦ ρυθμοῦ τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας ἐντὸς τοῦ 1958, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος, ὀφείλεται εἰς τὴν μικροτέραν αὔξησιν αὐτῆς κατὰ τὸ δεύτερον ἑξάμηνον. Οὕτω, ἡ αὔξησις τῆς κυκλοφορίας τραπεζογραμματίων ἐντὸς τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου τοῦ λήξαντος ἔτους περιωρίσθη εἰς 829 ἑκατ., ἔναντι αὐξήσεως δραχ. 1.306 ἑκατ. ἐντὸς τοῦ ἀντιστοίχου ἑξαμήνου τοῦ 1957. Τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς μικροτέρας αὐξητικῆς, ἢ μεγαλυτέρας μειωτικῆς ἐπιδράσεως, ὅλων σχεδὸν τῶν παραγόντων τῶν προσδιοριζόντων τὸ μέγεθος τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας.

Ἡ ἀνάσχεσις τῆς αὐξητικῆς τάσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας κατέστη δυνατὴ ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τῆς βελτιώσεως τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἰδιωτικῶν ἀποταμιεύσεων εἰς τὰς τραπέζας καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐξαρτήσεως τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς πιστωτικῆς αὐτῶν λειτουργίας, ὡς ἤδη ἐλέχθη. Εἰς τὰς ἐξελίξεις ταύτας ὀφείλεται ἡ ἐπιτευχθεῖσα σταθερότης εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν, ἥτις προσλαμβάνει ἰδιαιτέραν σημασίαν διότι ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ συνθήκας διαθέσεως σταθερῶς αὐξανομένου ποσοστοῦ τῶν ἐθνικῶν πόρων εἰς παραγωγικὰς ἐπενδύσεις.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Ἡ ἐξέλιξις τῶν καταθέσεων κατὰ τὸ ἔτος 1958 ὑπῆρξεν εὐνοϊκή, παρὰ τὴν σημειωθεῖσαν μικρὰν σχετικῶς αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Οὕτω, τὸ σύνολον τῶν ἰδιωτικῶν καταθέσεων εἰς ἐμπορικὰς τραπέζας καὶ εἰδικοὺς πιστωτικοὺς ὀργανισμοὺς ηὐξήθη ἐντὸς τῆς περιόδου Ἰανουαρίου—Δεκεμβρίου κατὰ δρχ. 2.419 ἑκατ., ἢ κατὰ 31,5 ο)ο περίπου. Ἄξιον ἰδιαιτέρας προσοχῆς τυγχάνει τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ αὔξησις ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν εὐνοϊκὴν ἐξέλιξιν τῶν καταθέσεων προθεσμίας καὶ ταμιευτηρίου, αἱ ὁποῖαι ηὐξήθησαν ἀντιστοίχως ἐντὸς τοῦ δωδεκαμήνου κατὰ 76,6 ο)ο καὶ 40,6 ο)ο. Εἶναι τοῦτο ἀπόδειξις τοῦ συνεχῶς τονουμένου προσανατολισμοῦ τῶν ἀποταμιευτῶν εἰς τὴν μακροχρόνιον κατάθεσιν καὶ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν πολιτῶν πρὸς τὸ οἰκονομικὸν ἔργον τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ ὕψος τῶν καταθέσεων ἐντὸς τοῦ 1958 ἐπηρέασαν δυσμενῶς εἰδικοὶ παράγοντες. Ἐν πρώτοις, ἡ ἔκδοσις τοῦ ἐκ δραχ. 300 ἑκατ. ὁμολογιακοῦ δανείου τῆς ΔΕΗ καὶ ἡ κατὰ τὸ ἥμισυ περίπου κάλυψις αὐτοῦ ὑπὸ ἰδιωτῶν, ὡδήγησεν εἰς τὴν ἀνάληψιν καταθέσεων, ἢ εἰς τὴν χρησιμοποίησιν ἰδιωτικῶν κεφαλαίων, τὰ ὁποῖα ἄλλως θὰ κατετίθεντο εἰς τὰς Τραπέζας. Ἐξ ἄλλου, τὰ γεγονότα τῆς Μέσης Ἀνατολῆς προεκάλεσαν ἐντὸς τοῦ Ἰουλίου ἀναλήψεις ἰδιωτικῶν καταθέσεων, εἰς περιωρισμένην βεβαίως ἔκτασιν, αἱ ὁποῖαι ὅμως ἦσαν ἱκαναὶ νὰ ἐπηρεάσουν τὸ μέγεθος τῆς αὐξήσεως τούτων ἐντὸς τοῦ ἐξεταζομένου ἔτους. Ἄξιον ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας ἡ αὔξησις τῶν καταθέσεων ἰδιωτῶν κυμαίνεται εἰς τὰ αὐτὰ περίπου ἐπίπεδα τῶν ἀντιστοίχων μηνῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ἡ συνολικὴ χρηματοδότησις τῆς οἰκονομίας ὑπὸ τῶν λοιπῶν πιστωτικῶν ὀργανισμῶν, ἀπὸ δραχ. 18.936 ἑκατ. εἰς τὸ τέλος Δεκεμβρίου 1957, ἀνῆλθεν εἰς δραχ. 22.302 ἑκατ. κατὰ τὸ τέλος Δεκεμβρίου 1958 κατὰ 17,7 ο)ο. Ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν πιστώσεων, ἡ μεταποίησις ἀπερρόφησε δραχ. 1.471 ἑκατ., ἤτοι τὰ 43 ο)ο περίπου, τὸ ἐμπόριον δραχ. 309 ἑκατ., ἤτοι τὰ 9 ο)ο καὶ ἡ γεωργία δραχ. 1.004 ἑκατ., ἤτοι τὰ 30 ο)ο περίπου.

Αἱ ἐκτεθεῖσαι εὐνοϊκαὶ ἐξελίξεις εἰς τὰς καταθέσεις περιώρισαν εἰς μεγάλον βαθμὸν τὴν ἐξάρτησιν τῶν τραπεζῶν ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου. Οὕτω, ἐκ τῶν δραχ. 3.352 ἑκατ., εἰς τὰ ὁποῖα ἀνῆλθεν ἡ συνολικὴ αὔξησις τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς οἰκονομίας κατὰ τὸ 1958, μόνον τὰ 982 ἑκατ. δραχμῶν, ἤτοι τὰ 29 ο)ο περίπου, προῆλθον ἐκ κεφαλαίων ἐλεγχομένων ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (ἐκδοτικὸν προνόμιον καὶ κεφάλαια δημοσίων ὀργανισμῶν). Τὰ ὑπόλοιπα 2.370 ἑκατ. δραχμῶν, ἤτοι τὰ 71 ο)ο, προῆλθον ἀπὸ ἴδια διαθέσιμα τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν καὶ τῶν λοιπῶν πιστωτικῶν ὀργανισμῶν.

Ἡ ποσοστιαία αὔξησις τῶν χορηγήσεων κατὰ τὸ ἔτος 1958 παρουσιάζει σημαντικὰς διαφορὰς κατὰ παραγωγικοὺς κλάδους. Τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν αὐξήσεως 20ο)ο περίπου ἐσημειώθη εἰς τὴν μεταποίησιν, ἀκολουθεῖ δὲ ἡ γεωργία μὲ 17ο)ο καὶ μετ' αὐτὴν τὸ ἐμπόριον μὲ 9ο)ο. Εἰς τὴν χρηματοδότησιν τοῦ ἐμπορίου δὲν περιλαμβάνεται τὸ καπνεμπόριον, αἱ πρὸς τὸ ὁποῖον χορηγήσεις ἀποβλέπουν εὐθέως εἰς τὴν προστασίαν τοῦ προϊόντος.

Αἱ γεωργικαὶ πιστώσεις μεταξὺ Δεκεμβρίου 1957 καὶ Δεκεμβρίου 1958 ηὐξήθησαν κατὰ δρχ. 1003 ἑκατ. ἤτοι κατὰ 17ο)ο περίπου ἔναντι ἀντιστοίχου ποσοστιαίας αὐξήσεως 29,2ο)ο ἐντὸς τοῦ ἔτους 1957. Ἡ ἐπιβράδυνσις τοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τῶν γεωργικῶν χορηγήσεων κατὰ τῷ 1958 ὀφείλεται εἰς τὴν σημειωθεῖσαν κάμψιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς βραχυπροθέσμους βιομηχανικὰς πιστώσεις, ἡ αὔξησις τῶν μακροπροθέσμων χορηγήσεων διὰ παγίας βιομηχανικὰς ἐγκαταστάσεις ὑπῆρξε σχετικῶς μικρὰ κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη. Ἐπιδίωξις τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἡ ἐνίσχυσις τῶν χορηγήσεων τούτων πρὸς τὸν σκοπὸν διευκολύνσεως τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑφισταμένου ἀπηρχαιωμένου βιομηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ τῆς χρηματοδοτήσεως βιομηχανικῶν ἐπεκτάσεων. Εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοιαύτης φύσεως ἐπενδύσεων ἀποβλέπει καὶ ἡ ἐπιβληθεῖσα δέσμευσις τοῦ 10ο)ο τοῦ συνόλου τῶν καταθέσεων εἰς τὰς ἐμπορικὰς τραπέζας.

Ἐν συμπεράσματι, δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι χάρις εἰς τὴν ἐπιτευχθεῖσαν, κατὰ τὰ τρία κυρίως τελευταῖα ἔτη, πιστωτικὴν ἐξυγίανσιν κατέστη δυνατὴ πλήρης ἱκανοποίησις τῶν εἰς πιστωτικὰ κεφάλαια ἀναγκῶν ὅλων γενικῶς τῶν παραγωγικῶν κλάδων τῆς οἰκονομίας καὶ ἐνισχύθη οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ παραγωγικὴ δραστηριότης, χωρὶς νὰ προκαλέσῃ αὕτη σημαντικὴν αὔξησιν τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ πληθωρικὰς πιέσεις.

ΙΣΟΖΥΓΙΟΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Τὸ ἔλλειμμα τοῦ Ἰσοζυγίου τρεχουσῶν συναλλαγῶν ἀνῆλθε κατὰ τὸ ἔτος 1958 εἰς 79 ἑκατ. δολλάρια, εἶναι δηλαδὴ κατὰ 13 ἑκατ. δολλάρια μεγαλύτερον τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἔτους 1957 Ἡ διεύρυνσις τοῦ ἐλλείμματος ὀφείλεται εἰς τὴν μείωσιν τῶν ἀδήλων πόρων τῆς χώρας κατὰ 19 ἑκ. δολλάρια, συνεπείᾳ τῆς ἀπὸ τοῦ τελευταίου τριμήνου 1957 κάμψεως τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἰς τὰς Η.Π.Α. καὶ τῆς σχετικῆς στασιμότητος εἰς τὰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ τῆς ναυτιλιακῆς κρίσεως.

Τὸ ἔλλειμμα, εἰδικῶς, τοῦ ἐμπορικοῦ Ἰσοζυγίου διετηρήθη εἰς τὸ αὐτὸ περίπου ἐπίπεδον τοῦ προηγουμένου ἔτους. Τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἐπιβράδυνσιν τοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τῶν εἰσαγωγῶν καὶ εἰς τὴν ὑπερκάλυψιν τούτων διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ σκέλους τῶν ἐξαγωγῶν. Οὕτω, τὸ τελικὸν ἔλλειμμα τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1958 ἐμπορικοῦ Ἰσοζυγίου ἀνῆλθεν εἰς 248 ἑκατ. δολλάρια, ἐνῷ κατὰ τὸ 1957 εἶχεν ἀνέλθει εἰς 252 ἑκατ. δολλάρια.

Αἱ ἐξαγωγαὶ παρουσιάζουν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος αὔξησιν κατὰ 20 ἑκατ. δολλάρια, ἔναντι τῶν ἐξαγωγῶν τοῦ ἔτους 11,4 ἑκατ. δολλάρια προέρχονται ἀπὸ τὴν ἐξαγωγὴν οἴνων εἰς Γαλλίαν. Οὕτω, τὰ ἔσοδα ἐξ ἐξαγωγῶν ἀνῆλθον εἰς 243 ἑκ. δολλάρια, ἔναντι 223 ἑκατ. δολλαρίων τοῦ 1957, εἶναι δηλαδὴ ηὐξημένα κατὰ 10,3ο)ο περίπου.

Τὸ ποσοστὸν αὐξήσεως τῶν ἐξαγωγῶν εἶναι ἀνώτερον τοῦ ἀντιστοίχου τῶν δύο ἀμέσως προηγουμένων ἐτῶν.

Ἡ κίνησις τῶν ἀδήλων πόρων κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ὑπῆρξεν ἀντιθέτως ἐντόνως αὐξητική. Οὕτω, ἐντὸς τοῦ 1957 ἐσημειώθη αὔξησις 54 ἑκατ. δολλαρίων ἐντὸς δὲ τοῦ 1956 28,7 ἑκατ. δολλαρίων. Ἡ μείωσις τῶν ἀδήλων πόρων κατὰ τὸ 1958 ὀφείλεται εἰς τὴν κάμψιν τοῦ ναυτιλιακοῦ καὶ Τουριστικοῦ συναλλάγματος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς παράλληλον στασιμότητα τῶν μεταναστευτικῶν ἐμβασμάτων.

Ἀπὸ πλευρᾶς ἀδήλων πληρωμῶν ἐσημειώθη μείωσις κατὰ 2 ἑκατ. δολλάρια.

Ἡ κάλυψις τοῦ ἐλλείμματος ἐγένετο κατὰ τὸ ἥμισυ διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ἰσοπόσου ἀμερικανικῆς βοηθείας καὶ κατὰ τὸ ὑπόλοιπον διὰ τῆς μειώσεως τῶν συναλλαγματικῶν διαθεσίμων. Ἡ μείωσις τούτων κατὰ 23 ἑκατ. δολλάρια εἶναι, βεβαίως, μεγαλυτέρα τῆς τοῦ 1957 ἀνελθούσης εἰς 11 ἑκατ. δολλάρια Πρὸς ἐκτίμησιν, ὅμως, τῆς καταβολῆς εἰς τὴν συναλλαγματικὴν θέσιν τῆς Χώρας ἐντὸς τοῦ ἐξεταζομένου ἔτους δέον νὰ ληφθῇ περαιτέρω ὑπ' ὄψει τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν ἐκαλύφθη εἰσέτι δι' ἀμερικανικῆς βοηθείας ἡ διάθεσις ἐλευθέρου συναλλάγματος 6 ἑκ. δολλαρίων περίπου δι' εἰσαγωγὰς πραγματοποιηθείσας ἐντὸς τοῦ 1958 (τριγωνικὴ βοήθεια). Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ μείωσις τῶν συναλλαγματικῶν διαθεσίμων εἶναι δυνατὸν νὰ περιορισθῇ εἰς 7 ἑκατ.

Ἡ διατήρησις τῆς ἰσορροπίας ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν κατοχύρωσιν τοῦ καθεστῶτος τῆς ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν. Ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ βασίζεται εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῶν εἰσαγωγῶν, ἥτις ἀποτελεῖ ἀσφαλῆ βάσιν διὰ τὸ ἀσυγχρονισμὸν τῶν βιομηχανιῶν καὶ τὴν δημιουργίαν νέων βιωσίμων τοιούτων, ὅπως ἐπίσης, καὶ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν σταθερότητος τιμῶν εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατὴ οἰκονομικὴ πρόοδος.

Ἡ εὐνοϊκὴ ἐξέλιξις τοῦ Ἰσοζυγίου πληρωμῶν κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ 1958 ἀποτελεῖ εὔσημον ἔνδειξιν διὰ τὴν βελτίωσιν αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ 1959. Τὰ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου τεθέντα εἰς ἐφαρμογὴν μέτρα πρὸς ἐπηρεασμὸν τοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τῶν ἰδιωτικῶν εἰσαγωγῶν, εἶναι φυσικὸν νὰ ἀποδώσουν εἰς ὁλόκληρον ἐντὸς τοῦ 1959.

ΓΕΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Τὴν ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1955 ἀκολουθουμένην δημοσιονομικὴν πολιτικὴν τῶν ὑπὸ τὸν σημερινὸν Πρωθυπουργὸν τριῶν ἐν διαδοχῇ Κυβερνήσεων χαρακτηρίζει, ἐν τῷ συνόλῳ της τὸ μὲν ἡ ἐπίτευξις τῆς ἐξ ἐγχωρίων πόρων χρηματοδοτήσεως τῶν ἔργων οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας, τὸ δὲ ἡ προσπάθεια διαμορφώσεως προϋπολογι-